

"Pujol busca una relació directa amb el rei"

José Antich, periodista d'El País, fa a El Virrei una apassionant incursió en la trajectòria recent del president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol.

El seu llibre és un dels que més s'ha venut per Sant Jordi. També l'hi han comprat els simpatitzants convergents?

—Sí, molta gent seguidora de Jordi Pujol s'interessava per saber com queda el seu líder o si és veritat que Roca durant molt de temps s'ha comportat deslleialment amb ell. Pel que em diu l'editorial, s'ha convertit en un llibre de capçalera de la gent de l'administració autonòmica per a saber què ha passat realment durant els últims catorze anys.

—El llibre conté molts detalls, moltes anècdotes, però potser li falta un xic de perspectiva o d'anàlisi política...

—Tot el que s'havia fet sobre CiU eren llibres de molt nivell intel·lectual, que no aborden l'activitat diària. Jo he volgut fer tot el contrari: explicar l'actuació de Jordi Pujol i els nacionalistes catalans i, a partir d'aquí, que cadascú inter-

preti on van, què volen i si ho han fet bé o no.

—El Virrei no té un sentit pejoratiu, avui dia?

—No, no, no... En un context medieval, podria tenir una lectura pejorativa, però en aquests moments defineix exactament el que Pujol busca amb el rei, que no és una relació de vassallatge, sinó directa. Cap altre president de cap comunitat autònoma no té un tracte directe amb la Corona.

—Però al llibre només hi ha un capítol dedicat a aquest tema. És un títol que funciona com un ganxo per als lectors, més que res.

—La família reial apareix en molts capítols: el de Banca Catalana, el del 23-F o el dels Jocs Olímpics... En el cas de Banca Catalana, el rei té un paper molt clar en favor del president de la Generalitat. El títol reflecteix el nucli central del llibre: esbrinar com ha estat la relació entre la família reial i Jordi Pujol.

CARME PUERTOLAS

José Antich. *El Virrei* ha aparegut a Planeta en versió catalana i castellana.

—Algunes de les fotos del llibre les hi ha deixades personalment Marta Ferrusola. Això vol dir que el president li ha donat el vist-i-plau?

—Pujol no va veure el llibre fins que ja era imprès. Jo vaig anar el dia abans que es posés a la venda a ensenyar-l'hi al seu despatx. La seva confiança en la feina que podia fer jo ve d'una relació de molts anys, perquè conec el president des del 1977, i el 78 ja seguia els nacionalistes com a periodista polític. Es una relació de confiança una miqueta a cegues.

—I, després de llegir-lo, què li ha comentat?

—La valoració que m'ha fet Pujol és la mateixa que m'han fet Obiols o Colom o Vidal-Quadras, per esmentar alguns altres líders polítics: que el llibre explica molt bé el que ha passat. Hi ha hagut una reacció general de sorpresa per les coses que es desconeixien de la història recent de Catalunya.

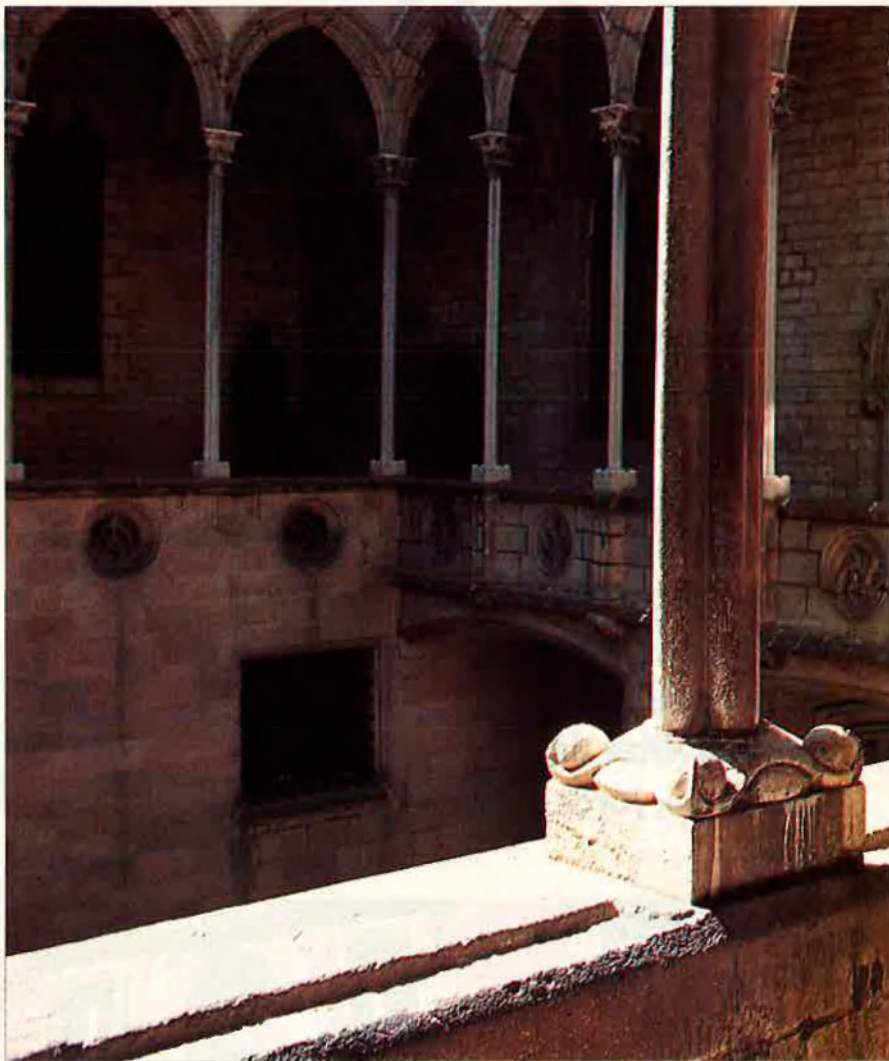
—Vostè diu que ha barrejat la crònica periodística i la narració novel·lada. Això no és igual que dir "el que no sé, m'ho invento"?

—No sé si se'n pot fer aquesta lectura. He volgut fer un llibre a l'abast de tothom, i això m'ha obligat a buscar un mecanisme —no és nou, es fa sovint a França o als Estats Units— que consisteix a posar diàlegs entre la gent que surt en la història. Les converses m'han estat sempre explicades per un dels dialogants (si són tres, per dos d'ells); jo no me n'he inventada cap. Amb els diàlegs, he fet el mateix que amb qualsevol notícia: buscar les fonts i, amb elles, reconstruir una història. Els periodistes tenim les nostres fonts d'informació —i ens en fiem o no— i a partir d'aquí, expliquem el que ha passat.

—El Virrei és especialment dur amb Miquel Roca i, en canvi, deixa força ben parat Lluís Prenafeta. Per què ha tingut un sedàs tan diferent a l'hora de triar aquests dos col·laboradors directes del president?

—Jo em limito a explicar el que ha passat aquests anys, al més objectivament possible. Miquel Roca va ser l'artífex de l'operació reformista i va sortir malament. D'això, ni la premsa ni ningú no n'és culpable. El culpable va ser ell. Miquel Roca volia entrar al govern i no hi va entrar. La carrera política de Miquel Roca és una i no surt al llibre ni pitjor ni millor de com li ha anat. El cas de Prenafeta és diferent. L'any 80 era un no ningú, un personatge desconegut. I quan ell se'n va, l'any 90, ho fa amb una aurèola de triomf. Això no ho dic jo, ho reconeix tothom. L'activitat de Prenafeta va donar molts bons resultats a Pujol: bàsicament, la relació amb la Corona, el muntatge de TV3 i Catalunya Ràdio i els viatges a l'estranger. Sobretot en la primera època, l'activitat de Prenafeta va ser molt positiva per a Pujol. El cas de Roca és radicalment al contrari.

—La imatge final de Pujol és la d'un líder una mica maquiavèl·lic, que mou els fils a l'ombra, que vol dirigir la societat civil. No és una

visió una miqueta exagerada del seu poder?

—Com passa en molts llocs d'Espanya amb Felipe González, i com ha passat en un moment determinat a França amb Mitterrand o abans amb De Gaulle, o a Suècia amb Olof Palme, Jordi Pujol pertany a un món de polítics en què tot això que vostè diu es pot arribar a confondre. Que el seu comportament pugui semblar a vegades autoritari, encara que nosaltres ho hàgim de criticar, és humanament fins i tot comprensible. A tots els polítics que, en un moment determinat, acaben essent un mite en un país, els acaba passant. De Felipe moltes vegades s'ha dit que és un polític que no dialoga amb la seva gent i que imposa la seva voluntat. A Pujol, li passa això també: encara que no viu en un món tancat, sí que després de guanyar tantes eleccions s'arriba a pensar que no té necessitat de comentar les coses amb la gent i que pot tirar pel dret perquè, la raó, la té ell i ningú més.

—Centrem-nos en els fets de la inauguració de l'estadi i la xiulada al rei. L'actitud que van adoptar les forces de seguretat amb el públic que va anar a l'estadi amb les banderes va ser determinant per a entendre

"L'activitat de Prenafeta va donar molt bons resultats a Pujol: bàsicament, la relació amb la corona, el muntatge de TV3 i Catalunya Ràdio i els viatges a l'estranger. Sobretot en la primera època, l'activitat de Prenafeta va ser molt positiva per a Pujol."

el que va passar i això vostè no ho diu...

—Això és fàcil de dir, però cal tenir en compte que la policia que hi havia a l'acte havia vingut de fora de Catalunya, amb un desconeixement total del país i amb l'ordre de no deixar entrar bastons. Tot això, la pluja, el retard del rei i un incipient moviment que volia deixar clar que l'acte es feia a Catalunya va provocar aquella xiulada històrica. Allò va fer trontollar les relacions entre Pujol i la Corona i entre Pujol i el govern d'Espanya.

—Vostè diu que dos membres de Terra Lliure van llançar dos coets des del cementiri de Montjuïc, però se sap que eren membres de la Crida i no de Terra Lliure.

—No va quedar mai provat que fossin membres de Terra Lliure, però és el que diu l'informe de la policia. A mi, em consta que la Crida ha reivindicat sempre que era gent seva i Jordi Sànchez mateix així m'ho ha dit.

—Vostè manté la teoria que la Crida era una organització teledirigida per Pujol, quan algunes accions li eren contràries, com ara aquell robatori d'una bandera de la Generalitat...

—Hi ha hagut accions puntuals de la Crida clarament contràries i molestes per a la gent de CiU o per a Pujol mateix. Però la Crida és un moviment que beneficia Pujol més que no pas el perjudica. Contra la gent de la Crida, que estirava molt, ell es podia presentar al punt central, que és on, a ell, li agrada de situar-se sempre. Crec que la Crida ha rebut en moltes ocasions ajudes de l'administració que objectivament no es justificaven. Però ajudaven a fer una feina que, a Pujol, li servia.

—L'entrada d'una senyera gegant al maleter del cotxe oficial de Pujol, el dia de la inauguració de l'estadi, és força inversemblant...

—Moltes vegades, les coses que a nosaltres ens semblen molt difícils són molt normals. I coses molt simples, humanament, són molt complicades en política. La gent que decideix de posar aquella bandera són un fill d'en Pujol i un fill d'en Prenafeta. Per tant, on han de posar la bandera? Al cotxe on sigui més fàcil, al cotxe de son pare, no al d'un amic o conegut al qual haurien de donar explicacions.

—Un altre fet poc conegut és l'intent d'interrompre la transmissió de la cerimònia inaugural per intercalar un missatge nacionalista...

—Això va ser una acció que Jordi Pujol Ferrusola i Marc Prenafeta pensaven que tenien molt lligada, amb un *topo* dins de TV3. Però mitja hora abans, va dir que veia guàrdies civils pertot arreu i que no ho faria. Dies després, tots dos comentaven que s'havia perdut una ocasió única de fer conèixer Catalunya al món. Moltes coses d'aquestes, que ara comencen a saber-se, han estat mogudes per gent de l'entorn directe de Pujol. En aquest últim cas, em consta que el president no ho sabia.

—Segons vostè, tant el COC com Acció Olímpica eren dues branques d'un mateix pla, propiciat des del despatx presidencial...

—Sí, però amb gent diferent. Acció Olímpica és un moviment de laboratori, on Pujol practica la tècnica que ell feia servir en la clandestinitat: poca gent als nuclis de decisió, molts mitjans econòmics i amb això fer molt de soroll.

—Però de fet hi hagué pancartes amb el lema "Freedom for Catalonia" i molta gent duia senyeres. Això no ho pot negar...

—Però molta gent, quanta gent és? Cinquanta, cent, dues-centes, tres-centes persones? No és tanta gent perquè es notessin tant. I això només es pot fer amb TV3 i l'aparell de la Generalitat, és a dir, amb molts diners.

—Per què no ha dedicat un capítol a les relacions entre Pujol i Maragall?

—La relació política entre tots dos no té res a veure amb els temes del llibre. El que resta per escriure és un llibre sobre l'actuació política de Maragall i sobre les seves ganes de participar en la política espanyola.

Joan Vila i Triadú